

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Bog vodi našu povijest

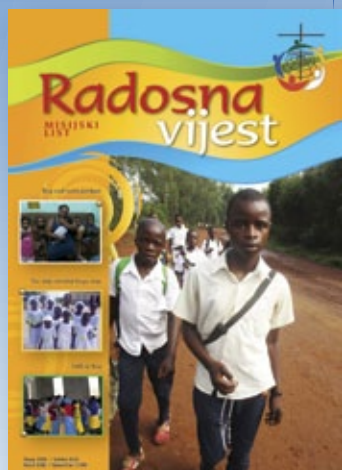

Tko daje sirotinji, Bogu daje

Velik je Bog

Apostolat molitve

Molimo da se resursi planeta ne pljačkaju, već da se dijele na pravedan i dostojan način.

Sadržaj

Uvodnik	U teškim trenucima vjera sazrijeva	3
U središtu	Ostanimo odgovorni	4
Iz života naših misionara	Bog vodi našu povijest	6
	Tko daje sirotinji, Bogu daje	7
	Velik je Bog	10
Intervju	Prva godina misijskog djelovanja u Ekvadoru	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za rujan	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Umro biskup Scarpellini, misionar koji je cijeli svoj život dao za Crkvu u Boliviji	15
	Prva kubanska katolička radiopostaja na internetu	15
	Sudjelovanje Crkve u humanitarnoj službi i suzbijanju bolesti Covid-19 u siromašnom dijelu Azije	16
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Akcija MIVA u Labinskom dekanatu	17
	Blagoslov prijevoznih sredstava	17
	„Tim za mali dom“	18
	Akcija MIVA na Šubičevcu	18
Život jednog misionara	Ni ranjen nema mira	19
Misijski velikani	Sveta Marija Terezija Chiramel Mankidyan (1876. – 1926.)	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 01/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
 IBAN: HR6323600001101542876
 Model: HR99
 u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABAH2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

U teškim trenutcima vjera sazrijeva

Godišnji odmori i ljetna stanka školarcima je pri kraju. Početkom rujna započinje nova školska godina, koja sa sobom donosi nove strepnje, ali i radosti roditelja i učenika. No, uza sve probleme, početak nove školske godine, u redovitim uvjetima, bio bi za većinu još jedan novi početak i dio životne rutine da koronavirus proljetos nije prekinuo redovitu nastavu i „uveo“ nova pravila ponašanja. Ruku na srce, lakše je podnijeti i prihvatiti upute nadležnih ministarstava i državnih tijela za suzbijanje širenja zaraze kada živimo u kućama i stanovima koji imaju električnu energiju, vodu, grijanje, telefonske i internetske priključke te kada imamo škole koje imaju potrebne uvjete. Uz rečene uvjete i nova pravila ponašanja u većini europskih zemalja standard nije umanjen.

Piše mons. Luka Tunjić

U drugom dijelu svijeta, u misijskim zemljama, koronavirus je donio slična pravila ponašanja i odredbe kao u Europi, ali s puno pogubnijim posljedicama. U većini misija koje opslužuju naši misionari ljudi žive u kućicama pokrivenima travom i lišćem, koje nemaju električnu energiju niti išta što je s njom povezano. Nažalost, nemaju niti vodu, a većina njihovih vjernika radi za nadnicu ili u vlastitom polju da bi prehranila svoje obitelji. Zalihe hrane i vode ne postoje i nisu moguće. Kod njih je doslovno „kruh naš svagdašnji daj nam danas“. Njihove redovite škole puno su skromnije i bez ikakvih učila i opreme. One koje su napravili naši misionari malo su bolje i kvalitetnije. Zbog općeg siromaštva, posljedica koronavirusa i uvjeta života misionari često bespomoćno promatraju gladovanje i umiranje svojih vjernika. S velikom strepnjom očekuju početak nove školske godine, jer teške uvjete života i školstva otežao je Covid-19, kojemu se ne nazire kraj.

Europske države i njihovi vođe mogu biti indiferentni na takvo teško stanje u misijskim zemljama, ali mi vjernici ne možemo i ne smijemo. Ne smiju biti indiferentni ni naši učenici, kao ni njihovi nastavnici. Ne smiju biti indiferentni ni svećenici ni vjernici, bilo da su s visokom ili nižom stručnom spremom i bez obzira na posao koji obavljaju. Ne smije biti indiferentan nitko tko je kršten u Isusovo ime. Kao Crkva, jedno smo mistično tijelo, a glava je tog tijela Isus Krist. Ako trpi jedan od udova – članova Crkve, trpi cijelo tijelo. Naša braća i sestre u Kristu u

dalekim misijama i naša su briga. Njihova patnja trebala bi biti i naša patnja, njihova glad i naša glad, njihova neizvjesnost i naša. Sve što im život čini nepodnošljivim i teškim trebalo bi nas se itekako ticati i potaknuti naša srca na veću angažiranost, suosjećanje i pomoć. Isus nam u evanđelju izričito kaže: „Dajte im vi jesti.“ (Mt 14, 16)

Covid-19 šansa je da kao članovi Crkve izgrađujemo ljepše, plemenitije i svetije lice Crkve, na što nas često poziva papa Franjo. Iste vapaje svakodnevno nam upućuju i naši misionari. Bez obzira na težinu stanja u kojem se nalazimo, naše misijsko poslanje ne smije oslabiti, jer je ono temeljno poslanje Crkve. Ne bismo smjeli biti imuni na posljedice koje je prouzročio Covid-19, posebice u materijalno siromašnim misijskim zemljama. Ako se zatvorimo u sebe, ako se opteretimo samo svojim brigama i problemima, zatvorili smo dotok Božje ljubavi, jer ona se umnožava samo ako se dijeli. Zbog toga bi ove godine misijske akcije u školama trebale biti organiziranije i veće. U župama bi se trebao razviti još jači molitveni misijski lanac, čije karike trebaju učvrstiti djela milosrđa. Teška vremena uvijek su radala nove inicijative i davala nove nade. Naše oslabljeno materijalno stanje neka se ne mjeri s europskim, nego neka se u duhu evanđelja podijeli s potrebitijima od nas. To je onda umnažanje kruha, to su suvremena čuda, koja su moguća i koja naši misionari svakodnevno čine. Našom pomoću omogućit ćemo im još puno takvih čuda!

Ostanimo odgovorni

Mjesec rujan svake godine obilježen je početkom nove školske godine, kada naraštaji djece i mladih započinju ili nastavljaju tijekom svojeg školovanja. U pripremi početka nastave ove godine susreli smo se s različitim neizvjesnostima, od iščekivanja da se odredi datum početka škole, pa sve do pitanja hoće li nastava započeti u učionicama ili u nekom obliku nastave na daljinu. Postaje već očito da je ovo proljeće ostavilo neizbrisiv trag na našim životima, kao i iskustvo koje smo proživjeli od vremena kad je cijeli sustav stao radi opasnosti i neizvjesnosti zbog pandemije i opasnosti koju je stvarao koronavirus, pa sve do situacije koja je popraćena preispitivanjem realne opasnosti od tog virusa i posljedica koje on ostavlja.

Piše dr. sc. Krunoslav Novak

Sigurno je da će ostati posljedice koje nisu samo kliničke naravi, nego i one koje se odnose na društvene i psihološke dinamike, kao što su međuljudski odnosi, povjerenje, strah, distanciranje, neizvjesnost... U tom smislu natpis „ostanimo odgovorni“, koji se stalno emitira na svim televizijskim programima, možemo promatrati i šire od samog čuvanja zaraze virusom. Na kraju godišnjeg odmora jedan je korisnik Facebooka napisao: „Tek sada vidim kako je super bilo na godišnjem bez televizije i interneta.“ U ovom vremenu zasigurno nije moguće školovati se ili biti produktivan u radu bez interneta, ali netom spomenuta primjedba može nam biti poticaj na odgovornost da i nakon godišnjeg odmora koristimo internet i medije koliko su nam potrebni, a ne koliko su nam atraktivni i privlačni sadržaji koji nam se nude.

Razmišljajući o početku nove školske i pastoralne godine, želim također spomenuti i poziv na novi početak u navješćaju vjere na vjeronauku i župnoj katehezi, kako

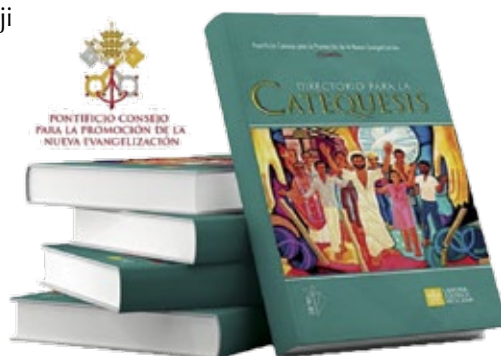
za djecu tako i za odrasle. Naime neposredno prije ljetnog odmora, krajem lipnja, u Vatikanu je objavljen *Direktorij za katehezu*, koji, uzimajući u obzir nove okolnosti životnog okruženja pojedinca i društva, posebno ističe blisku vezu između evangelizacije i kateheze. *Direktorij* je izdalo Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije, nastojeći odgovoriti na izazove digitalne kulture i sve veće globalizacijske tendencije, koje snažno utječu na svaku lokalnu kulturu. *Direktorij* naglašava da se kateheza i odgoj u vjeri treba temeljiti na svjedočenju, milosrđu i dijalogu, otvarajući tako prostor za promišljanje o različitim dimenzijama čovjekove egzistencije do kojih može doprijeti evanđelje. Na taj način kršćani po navješćaju vjere mogu dati puni smisao svojem postojanju. Uz, možemo reći, redovita mjesta kateheze, kao što su župne zajednice, katolička udruženja i škole, *Direktorij* posebnu pozornost stavlja na rad s osobama koje imaju različite poteškoće, s migrantima te zatvorenicima, naglašavajući da Cr-

kva nikada ne zaboravlja one koji su na marginama društva. Vrlo značajno mjesto također zauzimaju i teme povezane uz odnos znanosti i vjere, kao i bioetička pitanja, a za ovo naše promišljanje posebno je zanimljivo područje vezano uz digitalni svijet i kulturu nestrpljivosti te brzih i površnih odgovora.

Unatoč svim sjenama koje se mogu nadвити nad digitalni svijet, važno je zajamčiti da u tom svijetu postoji prisutnost sadržaja koji svjedoče o vrijednostima evanđelja. Stoga se od kateheta očekuje da budu u stanju poučavati o kvalitetnu korištenju digitalnih tehnologija. Iako neodgovorno korištenje tehnologija može biti štetno za svakoga, posebnu pozornost treba posvetiti mladima, jer virtualni svijet može imati duboke posljedice na upravljanje emocijama i izgradnju identiteta. Digitalna kultura, koja je danas sveprisutna, uvelike utječe na promjenu načina komuniciranja i prenošenja vrijednosti, kao i njihovu hijerarhiju. Uza sve pozitivne aspekte koje donosi digitalni ambijent, kao, naprimjer, obogaćenje kognitivnih sposobnosti i poticanje neovisnosti u informiranju, digitalni svijet ima i drugu stranu. Ta „tamna strana“ uključuje opasnost da se osoba izolira i postane usamljena, a to otvara prostor manipulaciji, nasilju, zlostavljanju, predrasudama i mržnji. Osim toga u digitalnom okruženju pripovijedanje (koje uključuje tekst, sliku i ton) zbog svoje dinamičnosti djeluje na emocije i privlačno je te bez kritičke analize može korisnicima posredovati poruke koje nepovoljno utječu na njih.

Nekritičnost prema internet-skim tražilicama i traženje instantnih odgovora na svoje upite jedno je od područja s kojim se katehetsko djelovanje treba uhvatiti ukoštac te ukazivati na štetnost „kulture trenutka“, koja je lišena hijerarhije vrijednosti i

Neposredno prije ljetnog odmora, krajem lipnja, u Vatikanu je objavljen Direktorij za katehezu, koji, uzimajući u obzir nove okolnosti životnog okruženja pojedinca i društva, posebno ističe blisku vezu između evangelizacije i kateheze. Direktorij je izdalo Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije, nastojeći odgovoriti na izazove digitalne kulture i sve veće globalizacijske tendencije, koje snažno utječu na svaku lokalnu kulturu. Direktorij naglašava da se kateheza i odgoj u vjeri treba temeljiti na svjedočenju, milosrđu i dijalogu, otvarajući tako prostor za promišljanje o različitim dimenzijama čovjekove egzistencije do kojih može doprijeti evanđelje.

smislenosti, zamagljujući razliku između istine i kvalitete. U tom smislu potrebno je pratiti prije svega mlade ljude u traganju za unutarnjom slobodom, koja će im pomoći da budu sposobni učiniti odmak od jednostavna i nekritična poistovjećivanja sa svime što susreću na društvenim mrežama. Izazov evangelizacije uključuje inkulturaciju na digitalnom kontinentu, na kojem treba pronaći i ponuditi prostor u kojem će biti moguće dati odgovore na pitanja vezana uz iskustvo autentične vjere, sposobne pružiti interpretativne ključeve za snažne teme,

poput tjelesnosti, afektivnosti, pravde i mira.

Promatrajući područje djelovanja u digitalnom svijetu pojedinih vjeroučitelja, svećenika i drugih angažiranih vjernika, možemo primijetiti njihov trud i napor da zaista Božja riječ pronađe svoje mjesto i na tom digitalnom kontinentu. Kada bude dostupan i u Hrvatskoj, Direktorij za katehezu zasigurno će biti dobrodošla pomoć te će ponuditi smjernice u njihovu navjestiteljskom djelovanju.

Potica na odgovornost uvijek je dobar na početku jednoga novog razdoblja, kao što je u ovom slučaju početak školske godine, a za navjestitelje i misionare to znači biti svjedocima Isusa u milosrđu i dijalogu.

BRAZIL
– S. Beatrica Krstčić

Bog platio svim dobročiniteljima na zauzimanju za nas misionare, koji nikada ne odustaju otkidati od svojega da bi pomogli onomu koji je u težoj situaciji.

Vjerujem da vam je dobro poznata situacija u Brazilu što se tiče pandemije. Nažalost, veoma je loše. Svakim danom raste broj zaraženih, iako ne u svim savezima državama jednako. Da smo imali odlučnu i dosljedniju vladu, bilo bi to drugačije. Neki od odgovornih situaciju nisu uzimali ozbiljno i nisu djelovali sa sigurnošću i tako je započela oscilacija – zatvori gotovo sve, pa opet dopusti puno toga, pa opet zatvori. I tako već četiri mjeseca. Ljudi ne uzimaju više ništa ozbiljno. Država daje pomoć, ali najsitimašnji su uskraćeni jer nisu nigdje registrirani ili žive od maloga, neformalnog posla. A kako je sada sve zabranjeno, ostali su bez ičega. Hvala Bogu, ima dobrih ljudi koji su se organizirali i prikupljaju donacije za te ljude. I mi smo uspjele već puno pomoći, a s ovom pomoći koju ste nam poslali moći ćemo još dosta toga učiniti. Ima obitelji koje zaista nemaju ništa kod kuće osim možda malo brašna manioke. Sretni su kad dobiju hranu barem za jedan tjedan. Koliko puta znamo čuti: „Bog vas blagoslovio!“, ali mi im kažemo. „Blagoslovite one koji pridonose da vam možemo pomoći!“

To je jedino što u ovom vremenu možemo učiniti. Sestra šalje nešto pripremljenih aktivnosti za predškolsku djecu i to im je veoma drago. A uz to dobiju i nešto hrane.

Možemo i u medijima poslati koju poruku ili pokazati brigu za ljude, pa im je to isto podrška u ovome teškome i nesigurnom vremenu. Većina liturgijskih momenata prenosi se medijima, a sv. misu u župi imamo pridržavajući se higijenske udaljenosti i ostalih mjera.

Puno se molimo. Vjerujemo da Bog vodi našu povijest i da nas oblikuje da bismo postali *novo stvorenje*. Ostanimo i dalje povezani u Duhu!

Srdačan pozdrav svima u Papinskim misijskim djelima, suradnicima i cijelomu Božjem narodu!

DR KONGO
– Fra Pero Čuić

Nakon nekoliko mjeseci provedenih u rodnoj provinciji (Hercegovini) moji su mi poglavari dozvolili da se ponovno vratim u Afriku. Put je bio dosta naporan, a posebno čekanja na raznim uzletištim. Putovanje je trajalo oko 50 sati. Konačno smo stigli u Lubumbashi, glavni grad pokrajine Katange, u DR Kongu. Mnogi ga zovu i „glavni grad bakra“.

Tko daje sirotinji, Bogu daje

N Mislio sam da poznam taj grad, jer sam često bio u njemu, kupujući građevinski materijal i potrebne stvari za život. Istina, poznavao sam ga, ali samo njegov centar, gdje su smještene trgovine. Vrlo rijetko sam ili nikada išao u samo predgrađe, koje je veoma veliko. Kad se zna da je Lubumbashi višemilijunski grad i da nema mnogo nebodera, onda se može samo zamisliti koliki teren zauzima. Tijekom šesnaest mjeseci, koliko sam boravio u gradu, nekoliko puta sam ga prešao uzduž i poprijeko. Tad sam upoznao svu raskoš i bijedu afričkog života na jednom mjestu. Teško je povjerovati da se bijeda i

bogatstvo nalaze tako blizu. S jedne strane velike vile, u kojima živi po četiri-pet osoba, a s druge strane male potleušice, u kojima živi petnaest i više osoba. Svemu tomu krivi su rudnici bakra oko grada. U više navrata molio sam ovdašnjeg provincijala da me pošalje u biskupiju u kojoj smo mi hercegovački fratri radili, ali je sve bilo uzaludno. On je u glavi imao novi samostan i vjerovao da ja imam neki čarobni štapić kojim ću izgraditi samostan. Pisali smo molbe za pomoć, ali mnogi na njih nisu ni odgovorili.

Povratak u Kaminu

Nakon godinu i nekoliko mjeseci ipak je provincijal odlučio

da me pošalje u Kaminu, gdje sam nekada bio župnik. Među osobama koje su me dočekale na uzletištu bio je i mjesni biskup.

Poslije odmora od tjedan dana došao je biskup i razgovarali smo o mojem poslu. Biskup nije imao mnogo planova za mene, već samo jedan: osnutak župe u predgrađu Kamine. Župa će se nalaziti u sjeveroistočnom dijelu grada.

Ideja o toj župi seže u devedesete godine prošlog stoljeća. Tad je poljski franjevac Remy u tom dijelu grada navodno kupio jednu parcelu. On je umro, a s njim i svi dokumenti. Pokušalo ih se pronaći u zemljišnim knjigama, ali nema nikakva traga o parceli koja bi pripadala biskupiji.

Biskup mi je ponudio da vodim radove u novoosnovanoj župi, ali sam se u prvi mah nećkao i nisam prihvatio njegov prijedlog. Mislio sam na sve poteškoće koje ću susresti na tom putu. Rekoh mu da malo pričekaj na moj odgovor. On je svaki dan dolazao pitati me za odgovor. Na kraju sam pristao.

U službu župnika uveo me generalni vikar biskupije. Bilo je to 29. rujna 2019. Misa je bila u dvorištu srednje tehničke škole. Vrijeme je bilo idealno, iako je u početku počela padati lagana kiša. U srcu sam pomislio: „Evo, i Bog blagoslivlja moj prvi dan u novoj župi.“ Na misi je bilo puno vjernika, a posebno mladih i djece iz crkvenog pokreta „Kiro“. Misa je trajala dva sata i tri-deset minuta, a pjevao je župni zbor,

koji je bio osnovan samo prije dva tjedna. Naime dok su čuli da je župa osnovana, ljudi su se počeli sastajati na vježbe. Mogu reći da su veoma lijepo pjevali. Na kraju mise predsjednik župnog vijeća Sebastijan želio mi je dobrodošlicu. Njega sam poznavao iz naše Župe bezgrešnog začeca BDM kad je još bio dijete.

Dragocjen dar

Za vrijeme mise primijetio sam jednu staricu koja je stajala skroz otraga. Uz nju je bila jedna curica od 10-12 godina. Gotovo da se nisu ni pomakle za vrijeme mise. Ljubomorno su čuvalе svoje mjesto. Poslije mise upitao sam Sebastijana tko je ona, a on mi je objasnio o kome se radi. Imala je sina koji je bio oženjen. On i žena krenuli su na pogreb ženina oca. Dogodila se nesreća i njih su dvoje poginuli. Imao je teren

za gradnju kuće, koju je već bio počeo graditi. Uz temelje je sagradio jednu malu prostoriju (2 x 2 metra), koja je služila za noćnog stražara. Od njihove smrti starica je došla i nastanila se u toj kućici, jer ju je vlasnik kuće, koju je njezin sin iznajmljivao za nju, istjerao jer nije imala čime plaćati najam. Ondje njih dvije žive već desetak godina. Nekoliko puta država je pokušala uzeti njihovo zemljište i prodati ga, ali su kršćani intervenirali i to spriječili.

Kad sam pošao prema župi u kojoj stanujem (oko 10 km), ona me čekala uz cestu sa svojom unukom. Zaustavio sam se jer sam mislio da će poći s nama prema gradu, ali ona nije htjela ući. Pružila mi je jedan za-vežljaj i rekla: „Oprosti, nisam imala ništa drugo da ti dam za dobrodošlicu.“ Zahvalio sam joj na daru. Kad sam došao kući, pažljivo sam odve-

zao komad krpe i unutra našao jedno pačje jaje i jedan avokado.

Izgradnja nove crkve

Počeli smo pripravu za gradnju župe. Već smo pribavili oko 80 kamiona kamena za temelje i oko 60 kamiona pijeska. Imao sam četiri grupe, po tri mladića u svakoj, koji su radili ciglu. Napravili smo više od devedeset tisuća cigla. Do danas smo ih ispekli četrdeset tisuća. Još nam je ostalo dosta toga, ali novac je pri kraju. Ne znam kako ćemo dalje. I ja i radnici kažemo da će nam Bog providjeti, jer radimo za njega i njegovu slavu. Crkvu još nismo ni počeli, ali zaštitnicu župe imamo: Prečisto Srce Marijino. Nadamo se u njezinu pomoć pri realizaciji ovog projekta.

Za vrijeme svetih misa kršćani su redovito prikupljali milostinju za izgradnju svoje župne crkve, ali zbog korone već odavno nemamo misa. Ako i imamo mise, krštenja ili vjenčanja, moramo se sakrivati, kao kod nas za vrijeme komunizma. Jučer sam imao jedno takvo vjenčanje. Sakrili smo se u jednom uglu dvorišta.

Iako sam im rekao da ne budu brojni, ipak ih je došlo tridesetak.

Zadnju redovitu, javnu misu u župi imao sam na Drugu nedjelju korizme. Otad su zabranjene sve aktivnosti u crkvama diljem DR Konga. No, Bogu hvala, kod nas u biskupiji do danas nema niti jedan slučaj oboljelih od korone.

Bilo je tužno na Cvjetnicu. Nekada, u bivšoj župi, bilo nas je i četiri tisuće na Cvjetnicu, a ove godine samo vjeroučitelj i ja. Mogu reći da mi je to bila najžalosnija Cvjetnica za ovih tridesetak godina

koliko sam u Africi. Nadamo se da će vlasti popustiti u strogosti i da ćemo ponovno moći slaviti Boga kao nekada.

Na kraju ovog pisma pozdravljam sve čitatelje *Radosne vijesti* i molim ih da nam pomognu. Dragi prijatelji misija, sjetite se kako su vama pomagali kad ste bili u potrebi. Naš narod kaže: „Tko daje sirotinji, Bogu daje.“ Ako se tko odluči pomoći naše djelo u Africi, svoje priloge može poslati u misijske urede u Zagrebu i Sarajevu. Unaprijed hvala za svaki novčić!

 TANZANIJA
– Don Velimir Tomić

Velik je Bog

Dragi prijatelji misija!

Sve vas srdačno pozdravljam iz naše Misije Kisongo. Dugo se nisam javljao, a tomu je mnoštvo razloga; ponajprije, godine prolaze prebrzo, a k tomu i brojne obveze i razni događaji koji oduzimaju vrijeme za pisanje.

Dok pišem ovaj članak, Tanzanija je u tuzi zbog posljednjeg ispraćaja našega bivšeg predsjednika Wiliama Benjamina Mkapea, koji je preminuo, a bio nam je predsjednik od 1995. do 2005., kao treći od samostalnosti Tanzanije 1961. godine. Bio je blizak suradnik prvog predsjednika i „oca nacije“ Julijusa Nyererea, koji je preminuo 1999. i koji je dobro vodio Tanzaniju, a narod ga je volio. U mladosti je bio sjemeništarač i stekao je dobru izobrazbu i ljudske vrline te ostao praktični vjernik do kraja života. Pokopan je u svojem selu uz velike počasti te nebrojeno mnoštvo naroda. Sigurno će njegov doprinos ostati dugo u sjećanju ovog naroda. Moglo bi se reći da je imao Salomonovu mudrost te je vođen duhom Božjim ostao vrlo jednostavan i istodobno velik.

Naši početci

Na savjet tadašnjeg nadbiskupa mons. Josafata Lebulua, nas dvojica hrvatskih misionara, don Bernard i

ja, osnovali smo novu misiju u Kisongu. Zatekli smo drvenu prostorijsku s nekoliko kvadrata u selu Misesyeki, u koje su ponekad dolazili indijski svećenici iz Družbe službe riječi Božje. S obzirom na to da je taj teren bio veoma skučen, uza savjete oca nadbiskupa i njegovih suradnika, nedaleko od tog mjesta kupili smo novi teren za misiju. Ondje živi autohtono pleme Masaji, ali se u zadnjih nekoliko godina naseljavaju i drugi, radi lakšeg zapošljavanja u gradu. Tako se naša zajednica nevjerojatno povećala. Želim podsjetiti da smo misiju osnovali 2014. i izgradili zidanu crkvu za 100-tinjak ljudi. U početku je bila posve dovoljna, ali za kratko vrijeme premalena, pa smo nadogradili nadstrešnicu duplo veću, ali i to je ubrzo bilo nedovoljno. Sjećam se kako su majke s malom djecom godinama sjedile na zemlji ispred crkve, i po suncu i po kiši. Odlučili smo zato napraviti veću crkvu. Vođeni Božjom namisli i uz pomoć dobrih ljudi, kao i nasto-

janjima naših vjernika, u veljači ove godine pokrili smo tu novu crkvu.

Nezamislivo! Već prije korizme počeli smo u njoj slaviti sv. mise. Dosta je Isusu bilo šest godina bez krova nad glavom! Sad je nova crkva gotova i ožbukana. Još treba kor, sakristija, pa ćemo onda razmišljati o podu te prozorima i vratima, a bojanje dolazi tek na kraju. Ako pogledate najnovije slike, vidjet ćete mnogo ljudi vani, što je znak da je ova nova crkva već sada premalena. Naravno, ne razmišljamo opet graditi novu, ali smo odlučili povećati broj svetih misa, da bi vjernici bili unutra.

Budući da se u zadnjih nekoliko mjeseci život cijelog svijeta promijenio te je odgođen ljetni susret misionara, odlučio sam nastaviti s našim aktivnostima u misiji. Često sam bio u kontaktu s Papinskim misijskim djelima u Zagrebu i Sarajevu, pa njima nemam što novo reći, ali evo nešto malo informacija za vas, prijatelji misija, s kojima nisam često u kontaktu, a koji molite za nas i ma-

ovi ljudi! Djeca su najbrojnija jer na sv. misu dolaze i oni koji još nisu kršteni, ali sudjeluju kao i da jesu. Crkva u Africi je mlada, brojna, raspevana, što nam je velika radost i snaga. Nije teško raditi kad se vide uspjesi i plodovi!

Isus na djelu

Mi smo na raspolaganju za oko 35 000 ljudi s velikim vjerskim razlikama. Jedne treba poučavati, druge uvjeravati, treće razuvjeravati itd. Tako da se teško stiže. K tomu gradnja, posjeti, sastanci u nadbiskupiji, dekanatu, naši župni sastanci, sprovodi, popravci, umor – i vrijeme leti, a godine pritišću. Zajednica je Miseyeki narasla, pa bi već sada dobro došlo još jedno „pojačanje“. Bogu hvala na svemu!

Krajem prošle godine Hrvati iz domovine i inozemstva odlučili su nam pomoći izgraditi i dječji vrtić. Koja je to bila radost za mene! Djeca ovdje nemaju nikakav sadržaj za pamćenje djetinjstva. Bog je doista čudesan u svojim djelima. Zidovi su gotovi i ako Bog da zdravlja, svi grubi radovi mogli bi biti gotovi do kraja godine.

Svima onima koji su sudjelovali i još uvijek sudjeluju u razvoju naše misije i širenju radosne vijesti iskreno i ljudsko hvala, uz obećanje da će uvijek biti u našim molitvama. Neka vas Gospodin čuva, oslobodi svakog tereta te obilno blagoslovi!

Srdačno vas pozdravljam! Živjeli u zdravlju!

terijalno nam pomažete da možemo uspješnije širiti radosnu vijest.

Prije jedne godine imao sam ozbiljnih problema sa srcem, što je donijelo dosta promjena u mojem djelovanju. U Tanzaniji sam 32 godine i valjda nije ni čudo što sam, uz bolest, postao usporen te nisam više u stanju sam nastaviti sve započeto kad je sa mnom bio don Bernard Marjanović. Tako sam prošle godine kao pomoćnika u misiji dobio domaćeg svećenika, Francisa Lyima, koji je glavni ekonom u Nadbi-

skupiji Arusha. S njim se sada lakše sve podnosi. Nakon jutarnje svete mise ide u ured, a subotom i nedjeljom sudjeluje u svim pastoralnim aktivnostima u misiji, kojih je baš i najviše u te dane. Ostale dane u tjednu radi u uredu nadbiskupije te se navečer vraća u misiju.

Nedavna proslava svete Ane i Joakima je bila jako svečana. Sv. misu je predvodio don Francis a ja sam isповijedao tijekom cijele svete mise jer smo malo pauzirali u ovo doba korone. I sam sam se čudio odakle

Prva godina misijskog djelovanja u Ekvadoru

Vlč. Luka Pranjić svećenik je Porečke i pulske biskupije. Rođen je 9. lipnja 1983. godine u Puli, a odrastao u Poreču. Za svećenika je zaređen 9. lipnja 2007. godine u Puli. U misije u Ekvador otišao je u rujnu 2019.

Tko čeka, taj i dočeka

? Odakle želja da budete misionar?

! Još od bogoslovnih dana sanjao sam o misijama. Na bogosloviji smo imali misijsku skupinu, koja je karitativno i duhovno djelovala te smo uvijek slali skromnu pomoć našim misionarima. Iako sam već tada ozbiljno razmišljao o misijama, bio sam isto tako svjestan da ću neko vrijeme morati biti u službi u svojoj biskupiji. Prije osam godina zamolio sam biskupa da mi dopusti odlazak u misije – i tko čeka, taj i dočeka.

? Što je sve potrebno da se ode u misije?

! Prije svega misijski poziv, volja i želja da se na taj način služi sveopćoj Crkvi, a onda i dogovor između dvaju biskupa, koji potpisuju misijski ugovor u kojem određuju vrijeme boravka misionara u misijama, kao i njegove zadaće, službe itd. Moj biskup i biskup iz Ekvadora dogovorili su se da ću kao svećenik fidei donum u misijama ostati pet godina. Taj se period može i produžiti ukoliko se sve strane slože.

? Zašto ipak misije? I ovdje trebamo misionare...

! Istina, i u mojoj istarskoj biskupiji postoje potrebe za svećenicima. Slažem se kada kažu da su misije i ovdje, ali ipak postoje mjesta i područja na svijetu gdje su potrebe veće, gdje je Crkva „u povojima“, kako god to možda danas, nakon dvije tisuće godina kršćanstva, čudno zvučalo. Svi smo mi suodgovorni u tom smislu, i kako reče papa Franjo: „Svaki je svećenik zaređen za sveopću Crkvu, a ne samo za svoju biskupiju.“ Koliko god bilo teško jednomu biskupu pustiti svojeg svećenika u misije, Bog to odmah nagrađuje! Kad sam ja otišao u misije, u bogosloviju se prijavio jedan novi bogoslov, Luka. Jedan Luka ode, a Bog odmah provida drugoga!

? Vi ste otišli u misije na pet godina. Mogu li i drugi svećenici ići u misije na taj način?

! Pet godina sigurno, ako mi Bog da zdravlja i ako me podrži svojom milošću, ali nakon toga ne će sve opet ovisiti samo o meni i mojoj želji, već i o odluci mog biskupa, koji me na moju molbu „posudio“ Crkvi u Ekvadoru. Ljubav je tek krenula. A

drugi svećenici također mogu doći na isti način! Kad sam odlazio na odmor, moj ekvadorski biskup gotovo me na koljenima molio da mu dovedem još jednog svećenika iz Hrvatske. Bio sam potresen! Dakle, subračo – očekuju vas u misijama!

? Vaš nekadašnji biskup mons. Antun Bogetić prije biskupske službe bio je misionar u Argentini...

! Da, on mi je bio velik poticaj. Kad sam bio dijete, posjećivao je našu obitelj i često nam govorio o svojim misijama u Argentini. Upijao sam svaku njegovu riječ. On je sigurno jedan od najzaslužnijih za moje misijsko zvanje.

Radost u služenju

? Prigodom dolaska u Ekvador dočekale su vas i naše dvije misionarke, sestre službenice milosrđa.

! Ostavio sam jednu majku u Hrvatskoj, a u njima dobio dvije majke u Ekvadoru. Puno su mi pomogle. Njihovo je iskustvo golemo, a svjedočanstvo iznimno. Čujemo se redovito, a i posjećujemo

se. Nikada u životu nisam upoznao radosnije časne sestre. Mislim da nam to svima nedostaje – radosti u služenju.

? Kako izgleda vaše misijsko djelovanje?

! Mjesto u kojem kao misionar djelujem nalazi se u tropskom području Ekvadora. Moja biskupija, San Jacinto de Yaguachi, zemljopisno pripada obalnomu pojasu jugozapadnog dijela Ekvadora, na sat vremena udaljenosti od Guayaquila, grada na delti velike rijeke Guayasa, koja se ulijeva u Tihi ocean, a koji je po broju stanovnika najmnogoljudniji grad Ekvadora, veći od glavnog grada Quita.

Ljudi su veoma otvoreni i vedri, žive skromno, uglavnom od poljoprivrede i male trgovine. Većina njih radi kao najamnici na nepreglednim poljima banana, kaka i na uzgajalištima kozica. Naša je biskupija biskupija siromašnih. Nema velikih urbanih sredina, pa ne postoje ni velike razlike između bogatih i siromašnih, što je inače karakteristično za Latinsku Ameriku. Ovdje su svi tek više ili manje siromašni. Moja je biskupija mlada, postoji tek deset godina. Broji gotovo milijun katolika, a u njoj djeluje pedesetak svećenika. Mnoge su župe u procesu osnivanja, baš kao i moja.

Župa u kojoj djelujem posvećena je sv. Ivanu Krstitelju i sv. Majci Terezi. Nalazi se na periferiji grada San Francisco del Milagra. Nastala je ilegalnim naseljavanjem i danas je većinom daščare s limenim krovovima. Iako se radi o području od 25 000 katolika, ono nikada prije nije bilo župa, postalo je to tek mojim dolaskom. Župi pripada i sedam filijala, od kojih su četiri u poljima banana. Samo područje župe najsiromašniji je i najmarginaliziraniji dio grada. Nekada središte prigradskog kriminala i najnesigurniji kvart prometnuo se ipak u malo sigurniju sredinu prije desetak godina. Iako u manjoj mjeri nego prije, droga i prostitucija i dalje su vidno prisutni. Zbog neprisutnosti svećenika, ovdje su procvjetale protestantske garaža-crkve, njih dvjestotinjak na širem području župe. Moja prvotna zadaća jest biti prvi župnik,

nastojati duhovno i materijalno podići novu župu.

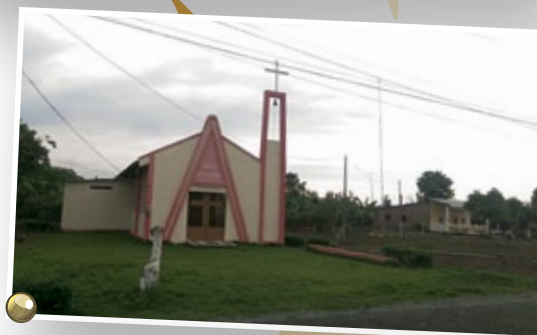
? Nedugo nakon što ste došli započela je pandemija Covid-19. Kako se stanovništvo s njom nosi?

! Pandemija je ovdje ostavila strašne posljedice. Mnogi su u mojoj župi zbog nje zapali u još veću bijedu od one u kojoj su živjeli. U travnju i svibnju bilo je doslovno gladi. Imali smo nekoliko akcija pomoći i podjele hrane. Cijene su skočile u nebo i mnogi si nisu mogli priuštiti najosnovnije stvari, poput riže i ulja. I duhovno smo mnogo izgubili, jer je i liturgijski život misije stao na četiri mjeseca, a to je za jednu župu koja je tek nastala velika duhovna šteta. Baš kad je sve više ljudi počelo dolaziti na misu i približavati se župi – sve je stalo. Vjerujemo da će biti bolje. Bog će nam pomoći!

Diskretni i nenametljivi u svojoj revnosti

? Kakva je uloga laika u Ekvadoru?

! Naši katolici u ovom moru sekta drže se skupa i veoma su revni. Sve bi dali za Crkvu. Njihovu radost zbog osnivanja župe i dolaska svećenika koji će stalno biti s njima teško je i opisati! Dok ovdje nije bilo svećenika, sami su organizirali vjeronauk, održavali crkvu od svoje sirotinje, obilazili kuće kao pravi misionari i evangelizirali područje. Osnivanjem župe započelo se s redovitim pastoralom, bogoslužjem i katehetskim aktivnostima. Laici ovdje imaju inicijativu, a opet su uvijek poslušni župniku. Ne čekaju da im se nešto kaže, sami se daju na posao. Crkvu smatraju svojom kućom, za koju su odgovorni, ali opet znaju biti dovoljno diskretni i nenametljivi u svojoj revnosti. Ovdje postoji jedan zanimljiv izraz koji se često spominje – *laicos comprometidos*, a značio bi *zauzeti laici*. Mislim da će i naša Crkva u domovini osjetiti novi polet kada mnogi naši praktični vjernici postanu zauzeti laici.

? Kako mi u domovini možemo pomoći?

! U prvom redu molitvom. To nije samo pobožna fraza, nego ozbiljan poziv. Mi misionari nošeni smo na krilima molitve! A i svaka materijalna pomoć ne samo da je dobrodošla, već nam je i nužna. Ono što dajemo misionarima, dajemo siromasima. Isusu u siromasima. Bog vam zato stotruko uzvratilo!

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

Molimo da se resursi planeta ne pljačkaju, već da se dijele na pravedan i dostojan način.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Pred svojom stvarnošću i stvarnošću u kojoj živimo možemo kratko reći da postoje četiri temeljna pogleda. Svima je zajedničko čuđenje, divljenje. Time, uostalom, počinje i filozofija. A pred stvarnošću se filozof pita: Odakle, zašto, kamo? I traži smisao u svemu. Teolog se također pita poput filozofa i u Bogu nalazi izvor i uvir, smisao svih stvari, svega stvorenoga. Znanstvenik pak, istražujući i kopajući po toj stvarnosti, želi doći do srži njezina sastava, nastojeći odgovoriti na pitanje: Kako? A vjernik, napokon, promatrajući tu svu stvarnost, jednostavno, pada na koljena i zahvaljuje. Ako se te sve sastavnice nađu u jednom ljudskom biću, onda je to nešto zadivljujuće, kao i cijela naša stvarnost.

O toj stvarnosti prije pet godina papa Franjo napisao je posebnu enci-

kliku, naslovljenu *Laudato si'* (*Hvaljen budi*). Prve su to riječi enciklike, ali i prve riječi predivna himna sv. Franje. On zahvaljuje na svakom stvorenju i gotovo se zbratimљуje sa svima. Budući da živimo u zamršenoj stvarnosti, koju je čovjek uzrokovao svojim udaljavanjem od Božjega nauma, ta stvarnost, koja je imala biti prijateljska prema čovjeku, najednom ju u mnogo čemu čovjek doživljava neprijateljskom. I teško snalažanje u svemu ima posljedica i na onu odgovornost kojom je čovjek obdaren prvim blagoslovom: „Rastite i množite se i podvrgnite zemlju sebi!“ Kada bilo koji papa piše enciklike, onda se ponajprije obraća vjernicima te želi produbiti nešto iz pologa naše vjere, ne bismo li svjesnije i odgovornije živjeli tu temeljnu zahvalnost Bogu.

Već je svima vrlo poznato da nam se valja brinuti za očuvanje naše Zemlje, našeg obitavališta. Pritom imaju posebnu odgovornost ne samo svaki pojedinac, nego i korporacije koje crpu resurse, da bi ih onda, iskoristene, rasule bilo kako, i kopnom, i morem, i zrakom. Vjernički pogled na tu odgovornost papa Franjo nalazi u Božjoj riječi i nastoji brižno pružiti svjetlo na tu problematiku. U svemu tome nadolazi i još jedan problem sebičnosti među nama ljudima, koje onda stvara i nove nepravde među pojedincima i narodima.

Valja stoga posegnuti za tom papinom enciklikom i molitveno, ako nije drukčije moguće, poduprijeti papino nastojanje da ljudi dođu do ispravnih spoznaja i pravedna djelovanja.

BOLIVIJA

Umro biskup Scarpellini, misionar koji je cijeli svoj život dao za Crkvu u Boliviji

U Boliviji je u srijedu 15. srpnja od posljedica zaraze koronavirusom preminuo biskup El Alta mons. Eugenio Scarpellini. Mons. Scarpellini bio je hospitaliziran u Bolnici Presvetog Srca u El Altu, drugome po veličini gradu Bolivije, smještenu na 4000 metara nadmorske visine, zbog zaraze koronavirusom. Premda se činilo da će prebroditi najkritičniju fazu zaraze, doživio je dva srčana udara te je preminuo.

U vijesti o biskupovoj smrti koju je objavila Bolivijanska biskupska konferencija na svojem portalu *Iglesia Viva* navodi se da je mons. Scarpellini bio „crkveni pastir koji se isticao svojom posvećenošću najsiriromašnijima i svojim neumornom borbom za pravdu“. U istoj se vijesti za 66-godišnjeg biskupa, koji se nalazio u Boliviji kao misionar od 1988. godine, kaže da je uživao naklonost i ljubav bolivijskog naroda.

Rođen je u Verdellinu, u Biskupiji Bergamo (Italija), 8. siječnja 1954. Zaređen je za svećenika 17. lipnja 1978., a 11. siječnja 1988. stigao je u Boliviju kao misionar *fidei donum*. U Nadbiskupiji La Paz obnašao je nekoliko služba: župnika, ekonoma, ravnatelja škole. Od 2004. nacionalni je ravnatelj Papinskih misijskih djela Bolivije, a dvije godine kasnije imenovan je koordinatorom PMD-a južnoameričkog

kontinenta. Dana 15. srpnja 2010. papa Benedikt XVI. imenovao ga je pomoćnim biskupom Biskupije El Alto. U studenome 2012. imenovan je glavnim tajnikom Bolivijske biskupske konferencije. Papa Franjo imenovao ga je 26. lipnja 2013. biskupom Biskupije El Alto.

Jedna od njegovih najvećih obveza kao neumorna misionarskog animatora bila je proslava Petog kongresa američke misije (CAM 5), koji se održao u Boliviji, u Santa Cruzu de la Sierra, 2018. godine. Mons. Waldo Barrio-nuevo, sadašnji nacionalni ravnatelj PMD-a, prisjetio se mons. Scarpellinija kao „vrijedne osobe“ i instrumenta u Božjim rukama. „Svi smo mi misionari po pozivu Gospodnjem. Gospodin poziva svakoga od nas da svjedočimo našeg Oca“, istaknuo je.

U ponedjeljak 20. srpnja u katedrali u El Altu, posvećenoj Blaženoj Djevici Mariji od Karmela, slavljen je misa zadušnica za biskupa. Euharistiju je predslavio mons. Aurelio Pesoa, glavni tajnik Bolivijske biskupske konferencije, a sudjelovali su svećenici, redovnici, vlasti i prijatelji, poštujući važne zdravstvene mjere. Mons. Sergio Gualberti, nadbiskup Santa Cruza i prijatelj mons. Scarpellinija, u virtualnoj je homiliji istaknuo: „Bol i tuga, s jedne

strane, zbog iznenadne i neočekivane smrti biskupa, gubitak velika svećenika, koji je bio voljen i poštovan od strane njegovih, a posebno mene, s kojim smo njegovali duboko prijateljstvo, a s druge strane osjećaj zahvalnosti Bogu za život mons. Eugenija, jer mu je dao dar vjere, izabrao ga za svećenika na sliku Krista i poslao ga kao misionara u našu Crkvu u Boliviji, koju je obavljao sa strašću, velikodušnošću i radošću.“

Na kraju mise prikazan je videozapis u kojem su nacionalni ravnatelji Papinskih misijskih djela nekih američkih zemalja iznijeli svoja svjedočanstva, koja su naglasila karakteristike mons. Scarpellinija, a to su bile radost, predanost, velikodušnost i služenje evanđelju, a istaknuli su i njegovo misionarsko zvanje, sjećanje na njega kao neumorna oca, prijatelja i misionara, graditelja pravde i mira, primjer života koji danas treba slijediti gledajući Isusa u licima siromašnih, skromnih i jednostavnih.

Na obredu su bili prisutni predstavnici najviših državnih vlasti i gradonačelnik El Alta. Pročitana je i poruka pape Franje, u kojoj izražava duboku sućut obitelji, svećenicima, osobama posvećenog života i vjernicima. Na kraju je mons. Pesoa prenio i poruku sućuti nadbiskupa La Paza, Biskupske konferencije i ostale braće biskupa.

PMD Bolivije / Misije.hr

KUBA

Prva kubanska katolička radiopostaja na internetu

Radio „El Sonido de la Esperanza“ Katoličke mreže mladih (RCJ) prva je katolička radiopostaja na Kubi, koja se emitira na internetu 24 sata dnevno, zahvaljujući entuzijizmu skupine mladih, s ciljem širenja poruke Crkve na internetu.

Pokrenut je nedavno, kao „stalni internetski prijenos različitih radijskih programa koje proizvodi Crkva na Kubi i drugim dijelovima svijeta, po programu na kojem još uvijek radimo“, rekao je za „Inter Press Ser-

vice“ dakon Rubén de la Trinidad, osnivač i jedan od voditelja Katoličke mreže mladih (RCJ).

Osnovana u veljači 2019. godine, RCJ je virtualna zajednica s prisutnošću na društvenim mrežama, kao što su Facebook, Twitter, Instagram, Telegram i WhatsApp, uz potporu Kubanske biskupske konferencije.

Radi se o inicijativi koja želi uputiti i informirati kubansku katoličku zajednicu posredovanjem društvenih mreža, izgraditi mostove i

povezati svoje članove u zemlji i u inozemstvu, ali i poticati mlade na konkretnost u kršćanskom životu, prema učenju Crkve i njezinu socijalnom nauku.

Kuba je prošla mnoge teške situacije kad je riječ o sredstvima komunikacije. „Mada u zadnje vrijeme Crkva na Kubi ima pristup sredstvima masovne komunikacije, ona još uvijek nema ni televizijski kanal ni radiopostaju, zato je dotična radijska postaja novost“, naglasio je Rubén de

la Trinidad, iz reda pavlina. Katolička crkva na otoku ima niz tiskanih publikacija i biltena, uglavnom nazočnih u župama, dok u nekima od 11 biskupija laičke udruge razvijaju i audiovizualne programe, koje emitiraju raznim alternativnim sredstvima, kao što su, npr., USB ključevi za računala.

Otkad je internet stigao u gotovo sve domove, omogućeno je također i djelovanje Papinskih misijskih djela.

Agencija „Fides“

INDIJA

Sudjelovanje Crkve u humanitarnoj službi i suzbijanju bolesti Covid-19 u siromašnom dijelu Azije

Župa svetog Antuna u Dharaviju, u Nadbiskupiji Mumbai, trenutno daje svoj doprinos zaustavljanju širenja bolesti Covid-19 u Dharaviju, jednom od najvećih slamova na svijetu, na području Mumbaija, u zapadnoj Indiji, i za ishranu lokalnog stanovništva, koje se nalazi u ekstremnoj potrebi. Otac Christopher D. Jeyakumar, župnik Župe svetog Antuna, kaže za Agenciju „Fides“ da su „rezultati dobri u borbi protiv koronavirusa i u djelovanju društvene solidarnosti“.

OMS (Svjetska zdravstvena organizacija) pohvalila je različite inicijative pokrenute za zaustavljanje bolesti Covid-19 u Dharaviju, na području koje izaziva veliku zabrinutost i obuhvaća površinu od 2,5 km², gdje se nalazi 650 000 ljudi, a koji žive u kolibama ili razrušenim zgradama u uskim ulicama i s otvorenom kanalizacijom. OMS je potvrdio da je bolest izazvana koronavirusom trenutno pod nadzorom u Dharaviju zahvaljujući sudjelovanju zajednice i zajedničkoj akciji javnih i privatnih organizacija, uključujući i katoličku zajednicu.

Kao što kaže otac Jeyakumar, „populacija u slamu živi vrlo teške trenutke tijekom pandemije i Crkva se mobilizirala da pomogne, a ljudi

su uvijek živjeli s velikim dostojanstvom u uvjetima siromaštva“. U Mumbaiju je prvi slučaj Covid-19 zabilježen 11. ožujka, a 1. travnja prvi je slučaj prijavljen u Dharaviju. „Tijekom početne faze“, pojašnjava župnik, „bojali smo se da će Dharavi postati žarište koronavirusa. Zaraza je počela na dvama područjima koja su na suprotnim krajevima velikog slama. Ljudi iz Mumbaija koji zbog raznih razloga namjeravaju putovati u inozemstvo privremeno borave na ta dva područja. Ostaju ondje dok ne nađu posao, obično u kojoj od zaljevskih zemalja“, objasnio je.

Nakon što je potvrđen prvi slučaj bolesti Covid-19, vlada je zabranila kretanje ljudi i sva okupljanja. Međutim, fizičko distanciranje gotovo je nemoguće u Dharaviju jer ljudi žive na područjima visoke gustoće. Naprimjer, obitelj od petoro ljudi može živjeti u maloj kolibi koja ima samo jednu sobu.

Međutim, prema promatračima, u Dharaviju, gdje nedostaju osnovne usluge, kao što su higijena i sanitarne usluge, voda i odvoz smeća, stanovnici su razvili imunitet na sve vrste infekcija prisutnih u društvu. No čini se da se virus korona nije proširio

kao naftna mrlja u Dharaviju, od čega se strahovalo, i da su slučajevi zaraze ostali ograničeni, čak i ako je bilo vrlo teško slijediti mjere opreza u pogledu higijene i razmaka.

Mjesna crkva u Mumbaiju na mnogo je načina pomogla ocu Jeyakumaru i njegovoj župi, koja ima gotovo 5000 vjernika. Tako su, npr., redovnice i razne druge zajednice dijelile hranu ljudima. „Počeli smo distribuirati pomoć socijalne službe Nadbiskupije Mumbai, bez ikakve razlike u vjeri, etničkoj pripadnosti i kasti“, istaknuo je otac Jeyakumar. „Ne možemo pomagati samo katolicima. U protekla tri mjeseca ljudi svih vjera obratili su se Crkvi, a stanovnici Dharavija zahvalni su na pruženoj pomoći. Oni znaju da im Katolička crkva pomaže!“

Danas stanovništvo slama, napominje župnik, trpi od nezaposlenosti – većina ljudi ustvari su radnici koji rade po danu ili ljudi koji rade u neformalnoj ekonomiji. „Kamo god krenuli tražiti posao, odbačeni su jer dolaze iz Dharavija“, napominje otac Jeyakumar. U takvoj su situaciji dobrodošlica i podrška Crkve dragocjene i odlučujuće za njihov opstanak.

Agencija „Fides“

LABIN

Akcija MIVA u Labinskom dekanatu

Mjesec kolovoz odabran je u Labinskom dekanatu za provođenje Akcije MIVA. Budući da ove godine, zbog novonastale izvanredne situacije s koronavirusom, nije određen datum održavanja Akcije MIVA, labinski su se svećenici dogovorili da organiziraju pomoć našim misionarima upravo u ovome ljetnom mjesecu. U nedjelju 2. kolovoza akcija je sprovedena u župama vlč. Blaža Bošnjakovića, koji je na kraju večernje svete mise blagoslivljao vozila. Na blagdan Gospe Snježne, 5. kolovo-

za, koja se na osobit način slavi u Šumberu kao Gospa od Drena, vlč. Mirko Vukšić potaknuo je hodočasnike da se svojim prilozima uključe i daju dar za nabavu nužno potrebnih misijskih vozila. Na kraju misnog slavlja blagoslivljala su se vozila, a hodočasnici pješacima i ključevi vozila. U obje akcije sakupljeno je 5400 kn. (LB)

ORAŠJE

Blagoslov prijevoznih sredstava

*„Sve je u Božjem blagoslovu! Traži Božji blagoslov prije svakog putovanja, jednom godišnje je premalo.“
Iz Dekaloga za motocikliste bamberskog nadbiskupa Ludwiga Schicka*

Na blagdan sv. Jakova Apostola i spomendan sv. Kristofora, zaštitnika vozača, kao i zaštitnika poštara, atletičara, nosača, radnika istovarivača tereta, općenito svih onih koji obavljaju teške poslove i opasne poslove, u subotu 25. srpnja u Župi blaženog Alojzija Stepinca u Orašju za vrijeme večernjeg misnog slavlja molili smo za sve one koji su stradali u prometu te smo imali obred blagoslova prijevoznih sredstava.

Obred blagoslova vozača i njihovih prijevoznih sredstava predvodio je fra Bono Kovačević, župnik. U svojoj prigodnoj propovijedi fra Bono je pročitao Dekalog za motocikliste bamberskog nadbiskupa Ludwiga Schicka,

posebno istaknuvši da po blagoslovu vozača i prijevoznih sredstava putovanje čuva i čini sigurnim dragi Bog.

Nakon *Litanija puta*, zajedničke molitve i molitve sv. Kristoforu ispred crkve fra Bono je zazvao Božji blagoslov i blagoslovio sve prisutne vjernike i njihova prijevozna sredstva, zažalivši im sretnu i sigurnu vožnju i da po zagovoru sv. Kristofora, zaštitnika vozača, budu dobri sudionici u prometu.

Župljani su se rado odazvali i podržali misijsku akciju MIVA „Za sve prijeđene kilometre“, koja je vezana uz spomendan sv. Kristofora, zaštitnika putnika, vozača, pomoraca, kao i pomoćnika protiv svih nevolja i bolesti, oluja i uragana.

ŽEPČE

„Tim za mali dom“

na to da ćemo izmamiti osmijeh djeci u misijama dovoljan je motiv da ne posustanemo, a žrtva naših misionara stalna nam je inspiracija. Imamo potporu našeg župnika preč. Predraga Stojčevića i Misijske središnjice u Sarajevu, a dogovorili smo još bližu suradnju s Misijском središnjicom, koja koordinira misijski rad i ima najbolji uvid u projekte misionara i njihove potrebe.

Naše dosadašnje iskustvo kaže nam da su ljudi spremni moliti za misije i konkretno pomoći misijama. Ali ljude, jednostavno,

treba češće poticati i podsjećati, jer standard i ritam života brzo nas udaljuju od drugih, pogotovo od onih koji su nam daleko od očiju. Uvjereni smo da svatko može darovati molitvu za misije, koja će roditi osmijeh onoga tko moli i za koga moli. Plod te molitve bit će i pomoć potrebitima u misijama, koji su naša braća i sestre po vjeri u Kristu Isusu.

Želja nam je da i druge župe u žepačkom kraju imaju misijske skupine i da naš „Tim za mali dom“ nastavi što uspješnije misijski djelovati.

Župa sv. Antuna Padovanskoga iz Žepča bogata je duhovnim i misijskim zvanjima. Stoga nije čudo što je iz toga duhovnog rasadišta prije desetak godina nikla misijska skupina „Tim za mali dom“. Što je materijalizam uzimao više maha, to smo mi u skupini razmišljali kako uz redovitu molitvu za mi-

sije konkretno pomoći našim misionarima. U početku naše su pomoći bile pojedinačne, a s vremenom su prerasle u prave misijske akcije: školovanje djece, pomaganje djeci u vrtićima, misijske kasice na različitim mjestima te traženje novih prijatelja misija i načina pomoći. Sama pomisao

ŠIBENIK

Akcija MIVA na Šubićevcu

Tijekom srpnja naša domovinska Crkva posebnu pozornost poklanja Akciji MIVA (Misijska vozila). Župa i šibensko svetište sv. Ante Padovanskoga na Šubićevcu rado se odaziva na razne misijske akcije, pa i na ovu. Vjernici naše župe prihvatili

su poziv Papinskih misijskih djela i 26. srpnja, na spomendan sv. Kristofora, svojim su prilozima pomogli u nabavi prijeko potrebnih vozila našim misionarima.

Nakon jutarnje i večernje sv. mise, koje je predvodio župnik fra Mario

Radman, darivali su svoje priloge te je prikupljeno 2000 kuna. Bit će to naš doprinos nabavi misijskih vozila, da bi naši misionari mogli spašavati živote, vratiti zdravlje bolesnima, siromašnoj djeci omogućiti pristup obrazovanju, graditi škole, crkve i bolnice.

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Ni ranjen nema mira

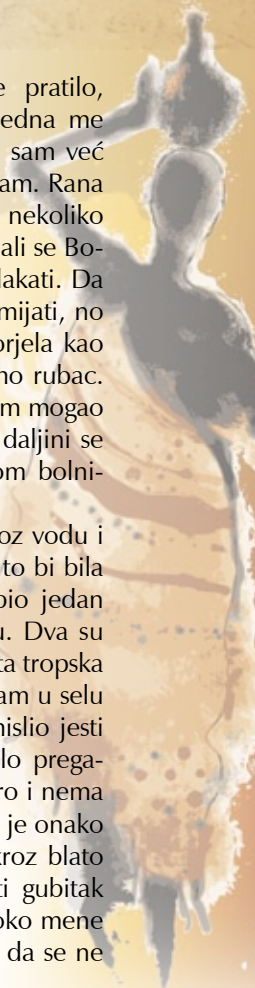
Ovaj put sam niz Ganges išao šepajući. Kud će grom nego u koprive! Vraćao sam se iz džungle južno od Bošontija. Bio je crni mrak. Zbog neprestanih tropskih kiša put je postao velika kaljuža. Uspeo sam se s malim Bogodišem na nasip jednog kanala. Nadali smo se da će biti bolje. No tu je opet bilo klisko, pa smo se nekoliko puta skotrljali niz nasip. Noge sve razderane, da i ne govorim o trnju, kojega je ovdje uz džunglu na prodaju. Ne trebam ni spominjati da sam bio umoran i gladan kad smo stigli u obližnje selo. No nisam gladan samo ja, gladno je skoro cijelo selo. Na sve strane vlada velika bijeda i nevolja. Lanjska žetva sasvim je podbacila, pa u mnogim kućama nema ni vatre na ognjištu. A gladna dječica plaču.

Moj katehist negdje je nabavio malo mekinja, pa je ispekao neku smjesu, kao „palačinke“. Tvrdo, da se jedva moglo gristi. Negdje je dobio i jedno jaje. Tu večeru podijelio sam bratski s mojim vjernim Bogodišem: pola njemu, pola meni.

Sutradan ujutro imao sam dvije mise u dva susjedna sela. Oko podne sve je bilo gotovo: pouke, krštenja, svete mise. Sparina je upravo nenasosna. A ja sam morao na dug put u Bošonti. Kod Bolattopa trebalo je pregaziti jedan kanal. Voda je do pasa. Ja u polovici kanala, kad li s desne strane nekakova crna zmiurina proviri još crniju glavu, pa ravno prema meni. „Nećeš tako jeftino!“ pomislim, podignem svoj štap da je njime pogladim po leđima. Malo sam se poskliznuo i osjetio u lijevoj nozi strahovitu bol. Kao da mi je netko čitav taban prerezao ostrim nožem. Na zmiju sam posve zaboravio. A izgleda da je i ona zaboravila na mene. Dogurao sam se nekako do druge obale kanala. Ne-

koliko velikih pijavica me pratilo, no smilovale su mi se: nijedna me nije uhvatila. Vidjele su da sam već mnogo krvi izgubio. Pa i jesam. Rana je bila velika. Presječeno je nekoliko žila, pa je krv jako curila. Mali se Bogodiš preplašio. Počeo je plakati. Da ga utješim, htio sam se nasmijati, no bilo je teško, jer je rana gorjela kao vatra. Imao sam uza se samo rubac. Zavezao sam ranu koliko sam mogao i onda junački naprijed. U daljini se vidio križ nad našom novom bolnicom: križ nade i spasenja.

Trebalo je još koji sat kroz vodu i blato. U običnim prilikama to bi bila šala, no danas je taj sat bio jedan od najtežih u mom životu. Dva su sata poslije podne. Strahovita tropska sparina. Još nisam jeo, jer sam u selu imao dvije mise, pa sam mislio jesti u Bošontiju. Opet je trebalo pregaziti nekoliko kanala. Tu skoro i nema puta. Rubac se odvezao, pa je onako na onu živu ranu trebalo kroz blato i vodu. Počeo sam osjećati gubitak krvi. Cijeli svijet kao da se oko mene vrti. A voda do pasa. Samo da se ne

o. Ante Gabrić

srušim. Preporučih se Nebeskoj Majci i svome dobrome anđelu čuvaru, da me dovedu do bolnice. I uistinu su me doveli. Baš pred samostanom časnih sestara valjalo je kroz duboku vodu i blato. Kad sam bio u sredini, počelo mi se pred očima magliti. No kao da me naprijed gura neka sila. Došao sam do bolnice. Sestra bolničarka nije bila tamo. Djevojka Terezija pazila je na bolesnike. Veoma se preplašila kad me vidjela onako blijeda. Potrčala je odmah do sestre, a ja sam se sasvim iscrpljen srušio na stolicu – i onesvijestio.

No sada sam bio u dobrim rukama. Časna sestra dala mi je jak lijek, očistila ranu i onako naživo sašila. Vješta je šivanju, to joj svako moram priznati. Kad je sav posao svršila, reče mi samilosno da se nada da nije boljelo... A ja sam si dva puta skoro pregrizao svoj dragi dalmatinski jezik, tako je boljelo!

Desetak dana bio sam na štakama. Morao sam „mirovati“, no o miru bilo je jedva i govora, jer su ljudi neprestano dolazili.

Sad sam opet, hvala Bogu, dobro, pa sam neki dan prevalio više od 100 milja pješice. Znam da to dugujem vašim molitvama. Hvala!

Kad mi je sestra izvadila šavove, pošao sam šepajući po selima. Kako sam vam spomenuo, posvuda je strašna bijeda, pa sam htio obi-

ći naše vjernike. Sestra poglavarica nije htjela dopustiti da s tom ranom idem po selima, no ona je morala po poslu u Calcuttu, pa je bolničarka sestra Antonija Josipa (Međimurka!) bila „milosrdnija“ te me pustila iz bolnice.

Nismo bili ni na pola puta, kad li sluga i ja upadnemo u velika rižišta. Oblaci se prolomili. Pokisli smo kao pijevci. No te večeri imao sam sreću da sam primio u Crkvu dvije obitelji. Obavio sam deset krštenja. Zaboravio sam na sve poteškoće. Mala Sundori (Ljepotica) tako je krasno položila ispit da sam se, uistinu, divio Božjoj milosti u toj krasnoj duši. Ona je bila neko vrijeme u našoj školi u Bošontiju. Što je u školi naučila, sve je to rastumačila svojim roditeljima i polako s njima ponavljala, dok nisu naučili molitve i glavne istine vjere. Na dar sam joj dao svoju krunicu, pa je bila izvan sebe od veselja.

Poslijepodne imao sam drugu misu u selu Sombhunogoru. To je jedno od naših najsiromašnijih sela. Katehist Pavao pripradio je nešto za večeru. Jedva se moglo gutati. Bilo je i nešto „murija“, spržene riže. Nekoliko zrna palo je na pod. Jedan mališ upala lica skočio je s majčina naručja da ta zrna pokupi. Od boli sam zaplakao. Pomogao sam koliko sam mogao, no mnogo je još ovakve

bijedne dječice, koja željno čeznu i za najmanjom pomoću. Iz ljubavi prema svojoj dragoj dječici, sjetite se ovih naših sirotana! Dragi Isus će vam stotruko uzvratiti i na ovom i na drugom svijetu.

Sljedeći dan trebalo je pješačiti skoro pet sati. I to šepajući... Htio sam obići neka sela, gdje je bijeda najveća. S rižišta dolaze dvije stariće. Lica su im upala. Već od jutra skupljaju korijenje za sebe i za svoju unučad. Kad je jedna starica spomenula ime svoga unuka, koji već nekoliko dana nije jeo rižu, dvije krupne suze kliznuše niz patničko staračko lice. Moji dragi prijatelji i dobročinitelji, teško vam je opisati što čovjek osjeća kod ovakovih susreta. No pomislio sam: „Blažen onaj koji može obrisati i jednu ovakvu suzu...“

Već se spuštao sumrak nad čunčurska rižišta kad sam posve umoran i iscrpljen prispio u našu kapelicu, posvećenu Gospi Posrednici Svih Milosti. Na putu je rana na nozi jako boljela. Mislio sam da se od prevelika hoda upalila. No, hvala dragom Bogu, sve je prošlo u redu. Kleknuo sam pred oltar drage Gospe da joj zahvalim na pomoći i svim milostima. Pomolio sam se i od umora – zaspao sam pred Majčinim oltarom. Nisam si mogao zaželjeti ljepšega mjesta...

Sveta Marija Terezija Chiramel Mankidyan (1876. – 1926.)

indijska redovnica, osnivačica Sestara Svete obitelji iz Thrissura

Marija Terezija Chiramel Mankidyan rođena je u Puthenchiri 26. travnja 1876., u staroj i plemićkoj obitelji iz Kerale. Odrasla je u okrilju Katoličke crkve. Tijekom godina odrastanja Marija Terezija prolazila je razne poteškoće, tjelesne i duhovne, a osobito je bila napadana od demona. U to vrijeme često je imala viđenja Djevice Marije, svetog Josipa i Malog Isusa, koji su ju hrabрили da izdrži. Sve to u njoj stvara želju da služi drugima, a posebno onima koji pate. Pomaže u župi, posjećujući i tješeci najpotrebitije, siročad i bolesne, čak i one koji pate od malih boginja i lepre, a koji su zbog tih bolesti bili isključeni iz društva.

Noj se u služenju potrebitima pridružuju tri mlade žene. Njihove su aktivnosti međutim izazivale kritike i svakojake klevete, jer u to vrijeme u indijskom društvu nije bilo uobičajeno da se mlade žene angažiraju izvan svojih domova. Tomu su očito pridonijeli i mistični fenomeni koji su se očitovali na Mariji Tereziji, poput stigma i viđenja.

Sve je to ponukalo mons. Giovannija Menacherryja, biskupa Thrissura, da godine 1912. sestre Mariji Tereziji i njezinim drugaricama naredi da uđu u karmelićanski samostan u Olluri. One su to prihvatile iz poslušnosti. Međutim sestra Marija Terezija nije prestajala govoriti svom duhovnom vodi o Kristovim ukazanjima u kojima ju Krist potiče da se stavi u službu siromašnih. Suočen s takvom vrstom djelovanja, koje je nespojivo s kontemplativnim životom u karmelu, otac Joseph Vithayathil pokušavao je pronaći rješenje. Godine 1914. uspio je uvjeriti biskupa Thrissura da pusti Mariju Tereziju i njezine drugarice da odu u Puthenchiru, da ondje ostvare svoj poziv. Ondje je 14. svibnja 1914. godine sestra Marija Terezija izgovorila svoje redovničke zavjete, a njezine tri drugarice postale su novakinje.

Biskup potom daje dopuštenje sestre Mariji Tereziji da osnuje redovničku zajednicu, koja će postati poznata kao Sestre od Svete obitelji iz Thrissura. Glavni su joj ciljevi bili obrazovanje djevojčica, pomoć bolesnima i najpotrebitijima.

Sestra Marija Terezija dvanaest je godina upravljala novom družbom, odgajajući s velikom pozornošću svoje novakinje. Osnovala je tri nova samostana, dvije škole, dva internata, kuću za studij i sirotište. Umrle je u Kuzhikkattussenyju 8. lipnja 1926., u dobi od 50 godina.

Biskupijski proces beatifikacije i kanonizacije sestre Marije Terezije Chiramel započeo je 12. srpnja 1982. u Thrissuru, a završio je 8. studenoga 1985. Nakon pozitivnog mišljenja Kongregacije za kauze svetaca papa Ivan Pavao II. proglasio je sestru Mariju Tereziju Chiramel 28. lipnja 1999. časnom službenicom, a blaženom 9. travnja 2000. Svetom ju je proglasio papa Franjo 13. listopada 2019.

Danas je red Sestara od Svete obitelji iz Thrissura raširen u Indiji, Njemačkoj, Italiji i u Sjedinjenim Američkim Državama.

Sveta Marija Terezija Chiramel Mankidyan cijeli je svoj život posvetila najpotrebitijima, svih kasta i religija, usprkos brojnim kušnjama, živeći intenzivnim mističnim životom.

ZA MISIJE I MISIIONARE

Doma Ćosić, 50 KM * Zrinka Drmić 50 KM * vlč. Miroslav Agostini 100 KM * Hrvoje Lovrić 20 KM * Župa Biograd na moru 1.000 kn * Vinko Vinković 200 kn * Edi Delić 50 kn * Ana Vukošić 100 kn * Josip Munivrana 31 kn * Velimir Jurić 50 kn * Jakov Topalović 200 kn * Martina Pavičić 100 kn * Župa Krapinske Toplice 100 kn + 100 kn + 170 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Božidar Škarec 200 kn + 200 kn * Branka Maslač 200 kn * Ante Matković 50 kn * Dušanka Tadić 200 kn + 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn + 250 kn * Nikolina Štimac Puž 50 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Sestre Benediktinke, Rab 100 kn * Župa sv. Nikole, Komiža 1.200 kn * Tomislav Borovac 570 kn * Zdenka Podhraški-Relja 50 kn * Mladen Čizmešija 200 kn * Sanela Kučar 100 kn * Davor Cindrić 760 kn * Veronika Valičević 50 kn * Zrinka Martinić 200 kn + 200 kn + 200 kn * Duje Lakić 53,1 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Ivana Josipović 100 kn * Kristina Jurković 200 kn * Danko Ivošević 200 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn * Miroslav Blažan 50 kn * Mate Kovač 200 kn * Milena Zaninović 50 kn * Dubravka Trgovac 50 kn * Midhad Huskić 50 kn * Kata Zubak 50 kn * Vanja Jurić 25 EUR * Gordana Radošević 50 kn * Ivo Marušić 100 kn * Eva Klarić 200 kn * N. N. 83 kn * Franjo Vrdoljak 200 kn * Ivica Bradara 150 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Jozo Hrkač 50 KM * Ljerka Uremović i Nada Vareškić 200 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Patricia Bogdanović 2.500 kn * Sandra Španić 200 kn * Luka Jurić 300 kn + 200 kn * Marijana Lozić 30 kn * Vera Čargonja 300 kn * Sanja Miličić 750 kn * Blaško Kivić 200 kn * Mirjana Deak 100 kn * Ivana Srdarović 30 kn * Vladimir Zelenika 50 kn * Branko Dragojević 350 kn * Melita Gregorović 200 kn * Pero Petanjak 100 kn * Davorka Šimanović 300 kn * Veronika Radić 200 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Zlatko Glavaš 500 kn * Željka Vodopija 200 kn * Gordana Radošević 50 kn * Dušanka Tadić 100 kn * N. N. 83 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Nada Alfired 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Obitelj Hrgić, Zenica 100 USD + 59 KM * Darinka Gatar 65 kn * Božica Praterner 50 kn * Marija Nikolić 50 kn * Marija Cerčić 500 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Vesna Varga 207 kn * Dora Piskač 1.200 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * Benedikt Pehar 300 KM * Stjepan Harča 211 kn * Josipa Skračić 500 kn * N. N. 500 kn * Ankica Globlek 200 kn * Janko Krznarević 1.000 kn * N. N. 85 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Tijana Babić 100 KM * Matilda Labaš 50 kn * Ivica Filipović 1.000 kn + 1.000 kn + 1.000 kn * Prvopričesnici župe sv. Vida, Pitomača 1.217,5 kn * Josip Rajčić 40 kn * Nedjeljka Drnić 100 kn * Stjepan Živković 150 kn * Zorka Senjak 140 kn * Vlatka Gotić 200 kn * Goran Šipek 50 kn * Zoja Zubčić 100 kn * Blagoje Kordić 100 kn * Željko Čobanov 40 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anda Mihaljević 100 KM * Nada Vuković 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Anda Svoboda 50 kn * Ivanka Boras 200 kn * Siniša Jurić 100 kn * Anto Rimac 100 kn * Kristijan Fresl 30 kn * Josip Čović 70 kn * Dario Maradin 100 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * Stevo Horvat 100 kn * Marija Brozović 500 kn * J. Zrno 30 kn * Marija Sagadin 200 kn * Jasminka Jug 100 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Zrinka Dragić 100 kn * Anica Keškić 149,14 kn * Danica Humeck 20 kn * Zdenka Sabljčić 750 kn * Vesna Tustonjić 100 kn * Igor Končurat 100 kn * Zrinka Čale 250 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Sandro Jakopčević 75 kn * Josip Munivrana 25 kn + 11 kn * Jozefina Škarica 100 kn * Ivan Kosić 74 kn * Dragan Matijević 400 kn * Jadranka Baučić 120 kn * Ljilja Kvesić 1.455 kn + 1.455 kn * Pero Petanjak 50 kn * Bernarda Petrušić 100 kn * Marija Bobinac 100 kn * Mirjana Fitz 50 kn

ZA AKCIJU PROTIV KORONE U MISIJAMA:

Siniša Skočibušić 100 KM * Sandro Jakopčević 100 kn * Bosiljka Šimunović 300 kn * Ivana Edita Skoko 200 EUR * Mara Perić 70 kn * Kristijan Cvanciger 200 kn * Gordana Jurković 300 kn * Ljubomir Solaković 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Župa Presvetog Srca Isusova, Prozor 7.300 EUR * Dario Časar 150 kn * Božo Lončar 100 kn * Stipe Čizmić 50 kn * Marija Vuković 100 kn + 200 kn * Mladen Crneković 100 kn * Stane Radulović 50 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Lidija Petrač 70 kn * Blaško Kivić 200 kn * Marija Daniela Krnić 1.000 kn * D. Delić 120 kn * Nikolina Sabolić 400 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljana Tabak 100 kn * Manda Rašić-Kadić 500 kn * Kata Sabelja 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Ljiljana Lukač 100 kn * Apriori d.o.o. 750 kn * Ana Mrgan 100 kn * Iva Miličević 200 kn * Vikica Šalić 300 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Anica Josić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Igor Pivac 1.000 kn * Stana Prskalo 150 kn * Katarina Vajdoher 100 kn * Marija Bartošek 300 kn + 300 kn * Ljubica Tremski 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBiji:

Marija Bartošek 300 kn + 300 kn * Melita Bašić 200 kn * Valentina Volarić-Lučić 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Nikolina Petrović 5 KM * vlč. Miroslav Agostini 50 EUR * vlč. Alojzije Asić 12.825 kn + 4.260 EUR * Ruža Čurić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Niko Jukić 700 kn * Maja Marija Prelec 50 kn * Štefica Palošika 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

Ivanka Vidović 100 KM * Maja Čaprić 250 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Verona Čurić 100 kn * Branko Galinac 700 kn * Antun Brajković 50 kn * Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ALBANIJU:

Siniša Skočibušić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Anita Mikec 100 kn * Lucija Miloš 50 kn * Ivo Hrga 50 kn * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Ana Pavković 50 kn * Marina Spajić

Brekalo 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Josip Spajić 50 kn * Majda Uremović 100 kn * Marija Zečić 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Tihana Martinović 20 kn * Mira Bakula 50 EUR * Anto Rimac 100 kn * Mirna Ivanić 10 kn * Robert Skejić 150 kn * Snježana Mikec 100 kn * Tatjana Tolj 30 kn * Hrvoje Šarčević 485 kn * Laura Brnić-Boće 440 kn * Anja Zoričić 100 kn * Marija Miloš 20 kn * Veronika Škegro 50 kn * Martina Pavelić Kačarik 30 kn * Dunja Osojnak Marinović 1.250 kn * Pamela Banovac 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

Siniša Skočibušić 50 KM * N. N. 83 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

N. N. 83 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

N. N. 83 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Milan Komljenović 50 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa Bezgrešnog Začeca BDM, Posušje 1.000 KM * Miro i Dragica Bevanda 10 KM * Marija Lasić 40 KM * Župa sv. Ignacija, Sarajevo 100 KM * N. N. svećenik, Sarajevo 2.000 kn * Župa sv. Marka, Klobuk 750 KM * Sandro Jakopčević 100 kn * Ivanka Benjak 200 kn * A. Harča 20 kn * Josip Munivrana 23 kn * Vicko Mićanović 100 kn * Agata Domić 50 kn * Marija Cikojević Klasić 100 kn * Daniela Radan 50 kn + 10 kn * Mihaela Svetec 60 kn * Župa sv. Majke Terezije, Koprivnica 780 kn * Župa Šubičevac 2.000 kn * Župa Stari Mikanovci 1.400 kn * Župa Lastovo 1.415 kn * Adam Okrugić 100 kn * Nikola Markušić 500 kn * Marlon Macanović 100 kn * Vesna Jerković

50 kn * Augustin Jelušić 300 kn * N. N. 100 kn * Kristina Košević 100 kn * Župa sv. Antuna Padovanskog, Koprivnica 5.000 kn * Milka Tomašković 100 kn * Župa Labin Donji 2.650 kn * Ljubomir Solaković 50 kn * Tea Vosnik 50 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * Melita Bašić 200 kn * Josipa Glibota 500 kn * Župa sv. Mihovila, Murter 3.000 kn * Danko Ivošević 200 kn * Župa Badljčina 1.302 kn * Luca Radman 20 kn * Marijana Bravarić-Čilo 200 kn * Janja Rušec 200 kn * Nada Božić 50 kn * Tomislav Zelembaba 50 kn * Župa sv. Stjepana, Prigmet 710 kn * Župa sv. Martina, Vranjic 2.050 kn * Ivica Zlomislić 30 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Natko Blagojević 100 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

s. Magna Borovac * Sestre Srca Isusova, Drenova * Marinka Polonijo

MISIJSKA KRIŽALJKA – rujan 2020.

Radosna vijest	Pribor	Crne ovce	Nepoznata osoba	Jedna (njem.)	Grad rođenja majke Terezije	Gram	Prijedlog	Vrsta plina	XL	Povišenje (grč.)	Vreća (tur.)	Birovina	
Kršno ime majke Terezije													
Njiva zasijana lanom						Bunilo Vrsta papige							
Aluminij						Kisik Zemlja rada majke Terezije			Novac Vitak				
Aparat za pisanje na daljinu												X Biblijski grad	
	Ivan (slč.)					Argon OHL				Uzdah Završetak u šahu			
	E				Oznaka za svećenika TK					Prijedlog Gle!			
	Žensko ime											Uran Prvo slovo	
	Grad djelov. majke Terezije												

Rješenja iz prošlog broja: VELIKA GOSPA, MALA GOSPA.

